

Aluehallitus 24.11.2025 § 258

§ 258

Osavuositarkastuksen 1.1.-30.9.2025 merkitseminen tiedoksi ja talousarviomuutosten hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Virtanen Toni

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen ajalta
1.1.2025 - 30.9.2025 ja

2. päättää seuraavien aluevaltuuston nähdessä sitovien erien
talousarviomuutoksista:

(1 000 euroa)

Sitovuustaso	Alkuperäinen TA	TA-muutos	Muutettu TA
Toimintakate	-1 873 300	42 882	-1 830 418
Investointimenot (brutto)	-35 234	11 723	-23 511
Yleiskatteinen rahoitus	1 953 206	1 076	1 954 282
Nettorahoitus- tuotot/-kulut	0	3 120	3 120
Lainakannan muutos	-26 844	10 243	-37 087

Käsittely

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 12.43-
12.55.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto on 10.12.2024 § 61 hyväksynyt talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2025–2027. Hyvinvointialueen talousarvio perustuu asetettuun hyvinvointialuestrategiaan sekä siitä johdettuihin palvelustrategiaan ja pelastustoimen palvelutasopäätökseen.

Osavuositarkastuksessa raportoidaan strategian valtuustokauden tavoitteiden toteutuminen, käyttötalouden toteutuminen palvelualueittain, lisäksi kuitenkin HUS omana kokonaisuutenaan, sekä investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Myös mahdolliset talousarvion muutostarpeet esitetään osavuositarkastusten yhteydessä.

Vuoden 2025 talousarvion yhteydessä päätettiin noin 28 milj. euron suuruisesta talouden tasapainotustoimenpiteiden kokonaisuudesta, jonka tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueen palvelut pystytään järjestämään rahoitukseen nähden kestäväällä tavalla nykyisessä taloussuunnitelmassa sekä pitkällä aikavälillä.

Hyvinvointialueen talouden tasapainoa ohjataan valtakunnallisesti lain hyvinvointialueesta (611/2021) 115 §:n mukaisesti. Tämän perusteella vuosilta 2023–2024 kertynyt alijäämä, noin 126 milj. euroa, tulee kattaa viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä.

Vuoden 2023 hyvinvointialueiden alijäämäisten tulosten takia hyvinvointialueiden rahoitus sisältää kuluvana vuonna merkittävässä määrin jälkikäteistarkastusta. Hyvinvointialueiden tasapainottaessa talouttaan myös jälkikäteistarkastuksen määrä tulee pienenemään. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella jälkikäteistarkastuksen suuruus on 106 milj. euroa vuonna 2025. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta jälkikäteistarkastus riittää kertyneiden alijäämien kattamiseen, eikä alijäämien kattamiseen siten tarvitse käyttää hyvinvointialueen perusrahoitusta.

Tulosennuste on parantunut toisesta osavuositarkastuksesta noin 16 milj. euroa ja tilikauden tulosennuste on 123,4 milj. euroa. Kolmas kvartaali toteutui selvästi aikaisemmin ennustettua paremmin. Erityisesti henkilöstökulut ja palvelujen ostot toteutuivat heinä-syyskuussa pienempinä kuin ennustettiin toisen osavuositarkastuksen yhteydessä. Hyvän tuloskehityksen ansiosta hyvinvointialue saattaa pystyä kattamaan vuosien 2023-2024 alijäämät jo vuonna 2025.

Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-30.9.2025

Alkuvuoden aikana on valmisteltu hyvinvointialueen strategiaa vuosille 2026–2029. Strategian valmisteluun ovat päässet

osallistumaan alueen asukkaat sekä hyvinvointialueen henkilöstö, sidosryhmät ja luottamushenkilöt. Strategiasta päätettiin aluevaltuustossa lokakuussa.

Syksyn aikana hyvinvointialue on valmistellut talousarviota 2026 ja taloussuunnitelmaa 2026-2028. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta pääsi neuvottelutulokseen talousarviosta 10.11.2025. Talousarvio tuodaan aluevaltuuston päätettäväksi 9.12.2025.

Digitaalinen asiointipalvelu Lunna otettiin käyttöön 9.4.2025. Lunnassa oli yli 160 000 käyttäjää lokakuussa lopussa.

Kolmen ensimmäisen kvartaalin palvelutuotannon nettomenot (=toimintakate) olivat 1 356,9 milj. euroa, mikä on 72 % koko vuoden talousarviosta. Toimintatuottoja on kertynyt 135,5 milj. euroa (77 % talousarviosta) ja toimintakuluja 1 492,5 milj. euroa (73 % talousarviosta). Valtion yleiskatteinen rahoitus on toteutunut syyskuun loppuun mennessä lähes ennakkoidusti ollen 1 465,7 milj. euroa (75 % talousarviosta).

Tammi-syyskuun aikana toteutuneet palvelujen ostot ovat alittaneet talousarvion 18,2 milj. eurolla, josta oman palvelutuotannon osuus on 12,5 milj. euroa ja erikoissairaanhoidon osuus 5,7 milj. euroa. Omassa palvelutuotannossa yhteisten sosiaali- ja terveystalouden palvelualueen alitus on 6,4 milj. euroa, jossa mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä aikuisten sosiaalipalvelujen asumispalveluissa asiakasmäärät ovat olleet arvioitua pienemmät. Myös lasten, nuorten ja perheiden (3,5 milj. euroa) sekä ikääntyneiden (2,0 milj. euroa) palvelualueilla palveluiden ostoja on toteutunut budjetoitua vähemmän.

Kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana henkilöstökuluja on toteutunut 428,1 milj. euroa eli 15,6 milj. euroa talousarviota vähemmän. Varsinaisten palkkojen alitus sivukuluineen on 9,2 milj. euroa; henkilöstömäärän toteuma on ollut pienempi kuin talousarviossa ja palkankorotukset eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Lisäksi eläkkeiden tasausmaksun alitus on 3,0 milj. euroa ja sairausvakuutuskorvaustuloja on kertynyt 2,4 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Päätösperusteiset talouden tasapainotukset on saatu pantua täytäntöön suunnitellusti, eikä niillä ole ollut palveluiden laatua tai saatavuutta merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Tilinpäätösennuste vuodelle 2025

Käyttötalous

Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste vuodelle 2025 on laadittu tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella. Tilikauden tulosenennuste kuluvalle vuodelle on 47,2 milj. euroa talousarviota parempi eli yhteensä 123,4 milj. euroa ylijäämäinen.

Hyvinvointialueen omien palvelualueiden varsinaisen toiminnan ennuste on 33,3 milj. euroa ja erikoissairaanhoidon ennuste on 9,8 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Lisäksi rahoitustuottoja on kertymässä 3,1 milj. euroa ja valtion yleiskatteellista rahoitusta 1,1 milj. euroa talousarviota enemmän.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän noin 7,5 milj. euroa talousarviota enemmän. Ikääntyneiden hoitopäivämaksutuottaja sekä pakolaiskorvauksia on toteutumassa budjetoitua enemmän.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen ennuste on 16,2 milj. euroa ja palvelujen ostojen 16,4 milj. euroa talousarviota pienempi.

Henkilöstökuluissa palkkoja sivukuluineen on toteumassa 10,2 milj. euroa talousarviota vähemmän. Henkilöstömäärä on toteumassa budjetissa arvioitua pienempänä. Lisäksi uudessa työehtosopimuksessa palkankorotukset toteutuvat vasta loppuvuodesta 2025 kun talousarviossa arvioitiin korotusten toteutuvan kesäkuussa. Myös eläkkeiden tasausmaksumenoja on toteumassa 3,9 milj. euroa talousarviota vähemmän. Lisäksi sairausvakuutuskorvaustuloja ennustetaan kertyvän 3,2 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Palvelujen ostojen osalta yhteisten sosiaali- ja terveystalouden palvelualueen ennuste on 7,9 milj. euroa ja erikoissairaanhoidon (HUS) 8,7 milj. euroa talousarviota pienempi. Erikoissairaanhoidon budjettia parempi ennuste johtuu budjettivaiheen jälkeisistä tarkennuksista kehityksen jatkautumiseen hyvinvointialueiden välillä. Lisäksi HUS-yhtymä ennustaa taloutensa toteutuvan noin 10 milj. euroa talousarviota parempana, josta kohdistuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle 2,8 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon ennuste on tehty HUSilta saadun ennustearvion mukaisesti. Mikäli HUS-yhtymän talous toteutuu talousarviota parempana, on sillä positiivinen vaikutus myös hyvinvointialueen talouteen.

Investoinnit ja rahoitus

Hyvinvointialueen investointiennuste on 23,5 milj. euroa eli 11,7 milj. euroa talousarviota pienempi.

Taloushallintojärjestelmän uusiminen on lykkääntynyt vuodella eteenpäin ja investointiin budjetoitu 3,4 M€ ei tule toteutumaan vuonna 2025. Myös esimerkiksi palvelujenhallintojärjestelmän (EMS) ja Karjaan harjoitusalueen investoinnit siirtyvät vuodelle 2026.

Suurimmat yksittäiset investointikohteet ennusteessa ovat uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä 7,4 M€, digitaalinen asiointi Lunna 2,3 M€ ja tiedolla johtamisen tietoaallas 1,9 M€.

Hyvinvointialueen rahoituksen arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin. Rahavarojen muutoksen arvioidaan olevan 35,1 milj. euroa, kun talousarviossa muutos on 17,9 milj. euroa. Suurin selittävä tekijä on talousarviota 47,1 milj. euroa parempi vuosikate, joka parantaa toiminnan rahavirtaa. Toisaalta ennusteessa on varauduttu maksamaan HUS-yhtymälle vuosien 2022-2023 alijäämät 31,3 milj. euroa joulukuussa 2025, josta on päätetty tämän vuoden aikana ja jota ei oltu huomioutu talousarviossa.

Talousarviomuutokset

Hyvinvointialuelain 22 § mukaan aluevaltuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Em. säännöksen nojalla aluevaltuuston tehtävänä on päättää myös talousarviomuutoksista talousarviokirjassa määriteltujen sitovuustasojen mukaisesti.

Talousarviomuutokset koskevat käyttötalousosassa hyvinvointialueen toimintakatetta (muutos: +42,9 milj. euroa), investointiosassa hyvinvointialueen investointimenoja (+ 11,7 milj. euroa), tuloslaskelmaosassa yleiskatteista rahoitusta (+1,1 milj. euroa) ja nettorahoitustuottoja ja -kuluja (+3,1 milj. euroa) sekä rahoitusosassa lainankannan muutosta (+10,2 milj. euroa).

Toimivalta

Aluevaltuusto on talousarviossa päättänyt, että talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Edellä mainittuun perustuen aluevaltuusto merkitsee osavuosikatsaukset tiedoksi.

Liitteet

- 1 Osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2025

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Talousjohtaja

Päätöshistoria